

**ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ
про незастосування строків давності до злочинів
проти людяності та воєнних злочинів**

Держави – члени Ради Європи, що підписали цю Конвенцію,

уважаючи необхідним захищати людську гідність під час війни та в мирний час;

ураховуючи те, що злочини проти людяності і найсерйозніші порушення законів і звичаїв війни є серйозним замахом на людську гідність;

будучи внаслідок цього заінтересованими в забезпеченні відсутності перешкод з боку строків давності стосовно як притягнення до відповідальності, так і виконання покарання за ці злочини;

ураховуючи суттєву заінтересованість у сприянні застосуванню спільної політики в кримінальному праві з цього питання й те, що метою Ради Європи є досягнення більшої єдності між її членами,

домовилися про таке:

Стаття 1

Кожна Договірна Держава зобов'язується вживати будь-яких необхідних заходів з метою забезпечення незастосування строків давності притягнення до кримінальної відповідальності або виконання вироків у зв'язку з такими правопорушеннями настільки, наскільки вони підлягають покаранню відповідно до її внутрішнього права:

1. Злочинами проти людяності, визначеними в Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, прийнятій Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 9 грудня 1948 р.;

2. а) порушеннями, визначеними в статті 50 Женевської конвенції 1949 р. про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях, статті 51 Женевської конвенції 1949 р. про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі, статті 130 Женевської конвенції 1949 р. про поводження з військовополоненими й статті 147 Женевської конвенції 1949 р. про захист цивільного населення під час війни;

б) будь-якими аналогічними порушеннями законів війни, що діють під час набрання чинності Конвенцією, і звичаїв війни, які існують у цей час і які не охоплюються зазначеними вище положеннями Женевських конвенцій, –

коли відповідне конкретне порушення має особливо серйозний характер або за фактичними обставинами і умисним характером, або за масштабами передбачуваних наслідків.

3. Будь-яким іншим порушенням норми або звичаю міжнародного права, яке може бути надалі встановлене і яке відповідна Договірна Держава вважає відповідно до заяви, зробленої згідно зі статтею 6, таким, що має характер, аналогічний до тих, що згадані в пунктах 1 або 2 цієї статті.

Стаття 2

1. Ця Конвенція застосовується до правопорушень, учинених після набрання нею чинності для відповідної Договірної Держави.

2. Вона також застосовується до правопорушень, учинених до такого набрання чинності, у випадках, коли в той час строк давності ще не минув.

Стаття 3

1. Ця Конвенція відкрита для підписання Державами – членами Ради Європи. Вона підлягає ратифікації або прийняттю. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття передаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

2. Ця Конвенція набирає чинності через три місяці після дати здачі на зберігання третьої ратифікаційної грамоти або документа про прийняття.

3. Стосовно Держави-підписанта, яка ратифікує або приймає її згодом, Конвенція набирає чинності через три місяці після дати передачі на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про прийняття.

Стаття 4

1. Після набрання цією Конвенцією чинності Комітет Міністрів Ради Європи може запросити будь-яку Державу, що не є членом Ради, приєднатися до неї за умови, що резолюція, яка містить таке запрошення, одержить одностайне схвалення членів Ради, що ратифікували цю Конвенцію.

2. Таке приєднання здійснюється шляхом передачі на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи документа про приєднання та набирає чинності через три місяці після дати передачі на зберігання.

Стаття 5

1. Будь-яка Держава під час підписання або передачі на зберігання ратифікаційної грамоти, документа про прийняття або приєднання може точно визначити територію або території, на які поширюється дія цієї Конвенції.

2. Будь-яка Держава під час передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття або приєднання чи будь-коли пізніше може шляхом заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, поширити дію цієї Конвенції на будь-яку іншу територію або території, які зазначено в заяві й за міжнародні відносини яких вона несе відповідальність або від імені яких вона вповноважена брати на себе зобов'язання.

3. Будь-яка заява, зроблена відповідно до попереднього пункту стосовно будь-якої території, згаданої в такій заяві, може бути відкликана відповідно до процедури, передбаченої в статті 7 цієї Конвенції.

Стаття 6

1. Будь-яка Договірна Держава може будь-коли шляхом заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи поширити дію цієї Конвенції на будь-які порушення, передбачені в пункті 3 статті 1 цієї Конвенції.

2. Будь-яка заява, зроблена відповідно до попереднього пункту, може бути відкликана відповідно до процедури, передбаченої в статті 7 цієї Конвенції.

Стаття 7

1. Ця Конвенція залишається чинною протягом невизначеного строку.

2. Будь-яка Договірна Держава може настільки, наскільки це її стосується, денонсувати цю Конвенцію шляхом надіслання повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи.

3. Така денонсація набирає чинності через шість місяців після дати одержання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 8

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє Державам – членам Ради і будь-якій Державі, що приєдналася до цієї Конвенції, про:

- a) будь-яке підписання;
- b) будь-яку передачу на зберігання ратифікаційної грамоти, документа про прийняття або приєднання;
- c) будь-яку дату набрання чинності Конвенцією відповідно до її статті 3;
- d) будь-яку заяву, отриману відповідно до положень статей 5 або 6;
- e) будь-яке повідомлення, отримане відповідно до положень статті 7, і дату набрання чинності денонсацією.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на це вповноважені, підписали цю Конвенцію.

Учинено в Страсбурзі 25 січня 1974 р. англійською та французькою мовами, причому обидва тексти мають однакову силу, в одному примірнику, що залишається на зберіганні в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії Конвенції кожній Державі, яка підписала її або приєдналася до неї.